

VÅGA VISA

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

Eklidens skola

**Eklidens skola
Nacka kommun**

**Anna Frändestam, Ekerö kommun
Pelle Laag, Nacka kommun
Marie Lindström, Sollentuna kommun**

Veckorna 13-14, 2015

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	6
<i>Sammanfattande slutsats</i>	6
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	7
MÅLOMRÅDEN	7
<i>Normer och värden</i>	8
<i>Kunskaper</i>	11
<i>Ansvar och inflytande för elever</i>	17
<i>Bedömning och betyg</i>	20
<i>Rektors ansvar</i>	23
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	26
REFERENSER	28
 Kommentar från skolans ledning till observationsrapporten	 29

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Kunskaper
- Ansvar och inflytande för elever
- Bedömning och betyg
- Rektors ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer skolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning
- Skolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Eklidens skola
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Kommunal
Årskurser	7-9
Profil på skolan.	Samhällsvetenskap, Naturvetenskap, Språk och kultur, Idrott samt Musik

Statistik

Antal elever:	691
Antal lärare	71
Hur många av dessa är legitimerade?	67
Antal specialpedagoger/speciallärare.	4
Antal skolledare	3

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	Skolledning, Ledningsgrupp med arbetslagsledare Ämnesgrupper Tvärgrupper
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Biträdande rektorer, Studie- och yrkesvägvalsledare, Speciallärare, kurator, skolsyster

OBSERVATIONENS METOD

Vi observerar Eklidens skola den 23 mars – 2 april.

Innan observationen har vi observatörer läst igenom översända dokument samt hemsidans information.

Vi har observerat:

Fyra arbetslagsmöten 7-9

Trygghetsteamets möte

IT-teamets möte

Vi har intervjuat:

Rektor samt haft ett uppföljningsmöte

Ledningsgruppen

Tre Arbetslagsledare 7- 9

Elevrådsrepresentanter från åk 7 och åk 9

Elevhälsoteam 7-9

SYV¹

Kurator

Vaktmästare

Vi har haft intervjuer med tio lärare i åk 7 - 9 som representerar de flesta ämnen. Vi har utöver detta haft ett stort antal kortare samtal med lärare, övrig personal och skolläring.

Vi har haft längre och kortare samtal med ett hundratal elever i åk 7 och 9 från de arbetslag som ingår i vår observation.

Vi har närvarat vid lektioner inom samtliga skolämnen, samtliga klasser, grupper och arbetslag.

Under våra observationsveckor är åk 8 på prao² och nationella prov genomförs i åk 9.

---

¹ Studie- och yrkesvägvalsledare

² Praktisk arbetslivsorientering

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Eklidens skola är en högstadieskola med 691 elever och cirka 80 medarbetare. Skolan omfattar grundskola åk 7-9 samt särskola som dock inte omfattas av observationen. Till skolans profiler hör Musik, Idrott, Samhällsvetenskap, Naturvetenskap, Språk & Kultur samt särskola. I anslutning till skolan ligger en idrottsanläggning och Nacka Aula som används för kulturaktiviteter.

Eklidens skola är en väl fungerande skola där personalen är engagerad och har hög kompetens. Lärarnas konsekventa arbete för en gemensam värdegrund medför att eleverna trivs och känner sig trygga. Skolan genomsyras av en positiv stämning och ett mycket gott arbetsklimat bland såväl elever som personal.

Elever får oavsett studieförmåga och bakgrund stöd att utveckla sina förmågor. Alla elever på skolan inkluderas på ett målmedvetet sätt i verksamheten.

Elever har en varierad arbetsdag med olika former av inspirerande arbetspass. Ett utvecklingsområde är att finna metoder att förstärka elevers inflytande över planering och innehåll i arbetet genom exempelvis ämnesövergripande- och tematiskt arbete mellan arbetslagen.

Eleverna har genomgående hög digital kompetens och skolan är välutrustad med moderna hjälpmedel som används i pedagogiskt syfte.

Formella forum för demokrati fungerar bristfälligt. Elevernas arbete i elevrådet behöver stödjas och uppmärksammas/synliggöras i mycket större utsträckning i alla arbetslag på skolan.

Rutinerna för likvärdig och rättssäker bedömning är mycket goda och lärarna har ett bra samarbete vid betygssättningen. Ett förbättringsområde för skolan är att samtliga elever ska kunna sätta sig in i och förstå kunskapskraven.

Det finns vissa brister i arbetslagens kvalitetsutvecklingsarbete. Arbetslag saknar verksamhetsplan för läsåret och det saknas även gemensamma mål för det pedagogiska arbetet på skolan. Ledningens goda kontakter med elever och personal och kännedom om skolans resultat samt analys av utvärderingar och enkäter är bra grund för att leda, planera och organisera skolans utveckling.

Starka sidor

Lärare är engagerade och har eleverna i fokus. Personalen har ett konsekvent och tydligt förhållningssätt.

Normer och värden sid 8

Eleverna tycker att de går på en bra skola med en god sammanhållning inom respektive arbetslag där elever har en ambitiös inställning till skolarbetet.

Normer och värden sid 8

Elever får oavsett studieförmåga och bakgrund stöd att utveckla sina förmågor. Alla elever på skolan inkluderas på ett målmedvetet sätt i verksamheten.

Kunskaper sid 11

Datorer är i alla ämnen en självklar del i elevernas lärande och präglar verksamheten.

Kunskaper sid 11

Elever möter i stor utsträckning varierande arbetsformer och stimulerande arbetssätt under skoldagen.

Kunskaper sid 11

Förbättringsområden

Ett större inslag av ämnesövergripande- och tematiskt arbete mellan arbetslagen skapar ökad samverkan inom och mellan arbetslagen samt tillgodoser elevers önskemål om mer temaarbete.

Kunskaper sid 11

Formella forum för demokrati fungerar bristfälligt. Elevernas arbete i elevrådet behöver stödjas och uppmärksammas/synliggöras i mycket större utsträckning på skolan.

Ansvar och inflytande sid 17

Elevers inflytande över planering, arbetssätt och innehåll kan utvecklas och förstärkas.

Ansvar och inflytande sid 17

Skolan bör skapa en tydligare koppling mellan målen i skolans kvalitetsanalys, målen på skolans hemsida samt målen i de olika arbetslagen.

Rektors ansvar sid 22

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

I Eklidens skolas vision³ läser vi att:

- ”alla på skolan ska bemötas med hänsyn och respekt
- eleverna ska känna sig trygga på skolan
- på Eklidens skola accepterar vi inte att någon elev utsätts för diskriminering eller annan kränkande behandling av någon vuxen eller annan elev
- alla vuxna bryr sig om och ansvarar för alla elever
- i skolan arbetar vi aktivt förebyggande mot diskriminering och annan kränkande behandling med såväl gruppen som den enskilda eleven.”

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Eklidens skola har en plan mot diskriminering och kränkande behandling som utvärderas i slutet av varje läsår. I planen finns en utvärdering av förra årets mål och nya mål är formulerade. I början av läsåret går kurator igenom planen med all personal och därefter ska arbetslagen arbeta vidare med den. Kurator berättar att all personal från olika arbetslag arbetar i tvärgrupper en eftermiddag under hösten, med frågeställningar om likabehandling, kriser och kränkning/mobbning utifrån skolans arbetsplaner.

När vi frågar elever om Likabehandlingsplanen berättar några att de jobbade med den i sjuan. En elev i samma årskurs säger att de ibland gör övningar i att vara justa mot varandra. Andra i arbetslaget instämmer i beskrivningen. Elever från andra arbetslag säger att de sällan arbetar med värdegrundsfrågor, men kurator berättar att hon ibland vid behov har värdegrundslektioner i klasser. Skolans trivselregler är väl kända av eleverna. Elever säger att de vet hur man ska vara mot varandra och vi noterar att lärare aktivt och konsekvent upprätthåller dessa regler.

Biträdande rektor berättar att en stor tillgång på skolan är den stora blandningen av elever med olika bakgrund och från olika miljöer. Alla elever får oavsett studieförmåga stöd att utveckla sina förmågor. Vi ser elever från de mindre undervisningsgrupperna och elever som är flerspråkiga smälta in i den ordinarie verksamheten. Ett stort antal av de intervjuade eleverna uttrycker att en av de stora fördelarna med Eklidens skola är att det inte finns fasta grupperingar bland eleverna utan att alla “får vara med”.

Vi ser inga konflikter mellan elever under vår observation. Överallt, i korridorer och i klassrum, finns en påtagligt god samtalston. Vid våra samtal med elever framhåller de den

---

³ Text från: Eklidens skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

goda stämningen på skolan. Vi närvarar dock vid ett tillfälle när en elev söker upp skolledningen för att få hjälp. Eleven känner sig mobbad och utsatt av några andra elever. Rektor lyssnar uppmärksamt på eleven och går därefter genast med denne till lärare i arbetslaget som får i uppdrag att reda ut situationen.

Lärare säger att de alltid bestämmer gruppindelning och elevens plats i klassrummet. På en lektion ser vi en elev som inte vill flytta på sig till den grupp han är tilldelad. Läraren förklarar att han måste, eftersom ytan vid hans bänk är för liten för att ge plats åt alla i gruppen. När eleven förstår förklaringen tar han sin stol och går till sin grupp.

Skolan arbetar med Friends, en organisation som hjälper skolor motverka mobbning. Två elever från varje klass nomineras av sina klasskamrater som kamratstödjare. Vid våra samtal med elever säger de att uppgiften är att de ska vara uppmärksamma och hjälpa till att motverka kränkande behandling i klassen och på skolan. Kamratstödjarna hjälper till då de blivande sjuorna besöker Eklidens skola i maj och deltar också i början på höstterminen när åk 7 är på kollo, några med övernattnig. Kamratstödjarna i åk 7 deltar i början av höstterminen på en trygghetsvandring för att hitta otrygga platser på skolan. Vid ett sådant tillfälle framkom att elever kände sig otrygga i matsalen. Efter det är vuxna lunchvärd där under 20 min varje vecka. Elever berättar att de inte riktigt vet vad kamratstödjarna gör, "Friendsarna går på möten, man vill bli kamratstödjare för att få göra saker inte för att hjälpa andra, det är de populära som blir Friendsare". Alla på skolan är ju någon slags kamratstödjare säger en elev.

Skolan har ett trygghetsteam som träffas ungefär en gång i månaden, där två lärarrepresentanter från varje arbetslag, kurator och biträdande rektor deltar. Mötet leds av kurator. En tydlig dagordning skickas till representanterna innan mötet. På mötet hör vi representanterna berätta om goda exempel på arbete som gjorts med eleverna. All personal påminns om att de ska känna till innehållet i "Plan mot kränkning och mobbning" och vara noga med dokumentation av eventuella ärenden. Vi hör diskussion om hur vuxna på bästa sätt möter elever som är ledsna och påminnelse om att alla lärare ska ha fasta bestämda platser till eleverna i klassrummet. En deltagare säger att alla vuxna måste ta tag i problem så fort de får reda på/eller ser något hända.

Förhållningssätt mellan elever och personal

Många lärare säger att de har höga förväntningar på eleverna och utgår från att de ska uppfylla dessa. Elever säger att "lärarna bryr sig".

Alla vuxna tar arbetet med ett gott socialt klimat på stort allvar och finns till hands för eleverna. Vi ser att lärare på skolan visar ett stort engagemang inför eleverna och i arbetet. Vi

noterar att ett respektfullt förhållningssätt råder på lektioner mellan elev-elev, elev-lärare och tvärtom. Elever lyssnar när läraren pratar och läraren hörsammar elevernas frågor och åsikter.

Arbetsklimat för elever

Flertalet lektioner vi besöker präglas av arbetsro och engagemang. Elever tystnar när läraren markerar att lektionen börjar och lyssnar uppmärksamt på instruktionen om vad de ska göra. Biträdande rektor berättar att besökare ofta kommenterar att det är lugnt på skolan.

Vi ser ibland att elever ges tid att tänka innan de svarar på följdfrågor som läraren ställer. En lärare förklarar att alla i hans arbetslag bestämt att ge elever tid till reflektion och eftertanke och tillägger att det är viktigt att lära dem tänka självständigt.

På lektioner ser vi elever hjälpa varandra när någon inte förstår eller inte vet hur de ska göra en uppgift, innan läraren kommer fram.

Centralt i skolan ligger caféterian som är en samlingspunkt för eleverna. Fritidsledaren och skolvärdinnan ansvarar för caféet och ses ofta i samtal med elever och har ansvar för att åttornas internprao fungerar. Fritidsledaren är med och ordnar friluftsdagar och hjälper vid behov till vid fotbollsturneringar. Skolvärdinnan berättar att hon ibland får rycka in i klasserna när vikarien inte har kommit eller när en lärare är försenad. En lärare säger att kiosken med sin personal är en viktig grund för det trygga klimatet på Eklidens skola.

Bedömning i text

Det finns i hög grad en gemensam och förankrad syn på verksamhetens värdegrund bland personalen, vilket präglar klimatet på skolan. Alla elever arbetar inte aktivt i värdegrundsarbetet.

Det finns i hög grad ett aktivt arbete med att utveckla en förståelse för alla människors lika värde.

Det bedrivs i hög grad ett systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling med utgångspunkt från en plan.

Det finns i hög grad ett respektfullt förhållningssätt mellan elev/elev, personal/elev och personal/personal.

Hela verksamheten präglas i hög grad av arbetsro/studiero.

Bedömning enligt skala⁴

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Kunskaper

Vi läser i skolans vision: Alla elever ska ha möjlighet att tillgodogöra sig kunskaper med hjälp av olika redskap.

Beskrivning

Hur enheten arbetar för att varje elev ska utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga utifrån detta målområde i läroplanen

På vår fråga vad som är det bästa med skolan svarar så gott som alla elever "lärarna". En elev säger till oss att "min lärare gör allt intressant" andra säger att "lektionerna varierar", "lärarna fångar vårt intresse" och en elev säger "det här är typ en seriös skola liksom". En elev säger att lärarna förväntar sig att jag gör mitt bästa. Lärare vi talar med säger att det är viktigt att ha förväntningar för att nå bra resultat i skolan.

När elever kommer till Eklidens skola har de valt profilinriktning, oftast efter intresse säger eleverna. Skolan har sex olika profiler: Idrott och musik som kräver viss förkunskap, NO- och SO-profil samt Språk och Kultur. Undervisning i profillämnena har 90 minuter extratid på schemat varje vecka. Musikinriktningen har dessutom utökad kursplan i ämnet musik.

Vi ser i de flesta klassrum väl strukturerade lektioner. På vissa lektioner förklarar läraren tydligt vad lektionen ska innehålla, vilka förmågor som tränas och hur arbetet ska redovisas. Eleverna sätter genast igång med arbetet. Elever som kommer sent går tyst och sätter sig på sin plats och uppmanas vid lektionsslut fråga kamrater vad som sagts eller stanna kvar och lyssna på lärarens snabbgenomgång med dem.

1.0 ⁴ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Vid lektionsbesök noterar vi olika arbetssätt. Vi ser lektioner med grupparbeten där elever gemensamt kommer fram till en slutsats och lektioner där läraren får eleven att tänka själv, som exempelvis vid repetition av laborativ övning "vad händer om...?". Vi ser en laboration i styr- och reglerteknik där eleverna i grupp har som uppgift att programmera robotar. I uppgiften ingår att enskilt göra ritningar och skriva en teknisk rapport. Eleverna får instruktioner vad rapporten ska innehålla och vilka kunskapskrav som finns. På en annan lektion ska elever konstruera en bro efter egen ritning. Vi ser hur eleverna väljer olika material och bland annat har diskussioner om hållfasthet. På en bildlektion inleder läraren med att gå igenom vilka förmågor dagens arbete ska träna. Efter en snabbgenomgång av olika tekniker får eleverna måla de känslor som musiken de valt väcker hos dem. På en idrottslektion sitter eleverna samlade runt läraren. De får instruktion om dagens uppgift. Läraren förklarar tydligt vilka förmågor de ska träna för att sedan två lektioner senare visa resultatet. Elever i grupp ska själva skapa ett dansnummer. De ska visa att de kan samarbeta och att de kan hålla takten. När lektionen närmar sig sitt slut uppmanas eleverna filma sina danssteg så de kommer ihåg dem till nästa lektion. Vi ser också lektioner med lärarledda genomgångar, ibland delas stencil med arbetsuppgift ut och ibland finns uppgifterna att hämta i elevens lärplatta/dator.

En lärare berättar att han använder metoden "Flipped classroom"⁵ och att materialet finns i Google Drive och delas med eleverna. På en svensklektion ska eleverna arbeta med utredande text om namnhistoria, "Mina namn". Uppgiften finns i Google Drive och läraren börjar lektionen med att gå igenom hur arbetet ska fungera. Sedan läser alla en text som inspiration till sitt eget skrivande, en och en läser högt för klassen och de andra följer med i texten. Alla får berätta i smågrupper om sina egna namn innan skrivandet startar.

För elever som har lätt för sig i ett ämne finns extrauppgifter. Biträdande rektor berättar att elever ofta får fördjupningsuppgifter med hög svårighetsgrad inom ämnet. En lärare säger att den allra största utmaningen är att låta duktiga elever bli bättre.

En morgon innan lektionerna börjat möter vi en lärare som sitter utanför ett klassrum med några elever. Läraren hjälper eleverna att förstå ett moment så de kan komplettera ett prov för att nå kunskapsmålet. "Lärarna i min skola hjälper mig att förstå", menar ett flertal elever vi samtalar med. Måndag morgon har eleverna sovmorgon och har då möjlighet att arbeta i "Extra teknik" som när vi observerar handlar om att arbeta med brokonstruktionerna. Läraren berättar att det brukar komma fem-sex elever för att få hjälp med sina brobyggen som är det aktuella temat.

---

⁵ Det omvända klassrummet, mer känt som flipped classroom. Metoden innebär att eleverna får förbereda sig inför lektionen genom att ta del av material i förväg, som de sen arbetar med.

Vid två tillfällen i veckan erbjuds elever läxhjälp i sitt arbetslag. Dit kommer elever som har det inskrivet som åtgärd i sitt åtgärdsprogram, men också elever som tillfälligt behöver hjälp är välkomna. Vi träffar elever som utnyttjar dessa tillfällen att få hjälp, ibland inför prov och ibland för att få hjälp att förstå eller komma ikapp efter frånvaro.

I skolans dokument "Läxpolicy Eklidens skola" läser vi att, om läxor ges, elever själva ska klara av att göra dem. Där förklaras tydligt vad syftet med läxor är och exempel ges på uppgifter som kan göras hemma. Lärare säger att de alltid lägger ut läxor på nätet till elever och föräldrar, vilket elever bekräftar. Vi möter också elever som säger att "alla lärare gör inte det, vilket gör det jobbigt". Vi hör en diskussion om läxhjälpen i ett arbetslag som handlar om att elever som kommer till läxhjälpen måste mötas av en lärare som kan ge bra hjälp.

Vi ser inget tematiskt arbete under vår observation. När vi frågar elever i olika arbetslag om de arbetar tillsammans med elever från andra arbetslag blir svaret nästan alltid nej. Elever minns dock tillfällen när sådant sker, juldans, friluftsdag och de nyligen genomförda debatterna mellan elever i två arbetslag. Några efterfrågar mer samarbete med andra elever utanför arbetslaget. Lärare bekräftar att gemensamt arbete mellan lagen sällan sker, men berättar om samarbete som förekommer inom arbetslaget. En lärare berättar om ett tidigare ämnesövergripande arbete mellan bild, biologi, religion och svenska där eleverna hade som uppgift att skapa en film som handlade om skapelseteorier.

Hur modern teknik integreras i lärprocessen

Alla elever har egen lärplatta/dator. IT-ansvarig berättar att vissa program som inte behövs i skolarbetet är stoppade och nämner som exempel spel. En IT-grupp, där biträdande rektor ingår, träffas regelbundet. Vi deltar på ett möte där gruppen planerar tillfällen vid vilka IT-ansvarig ska visa kollegor hur olika program kan användas.

Alla elever bär med sig sin lärplatta/dator, som de använder i undervisningen, till lektionerna. De tar fram dagens lektionsplanering och arbetsuppgifter samt skriver egna anteckningar samt inlämningsuppgifter i Google Drive⁶. Läraren läser och ger eleven respons på uppgifterna. Elever berättar att de får snabb återkoppling med kommentar om det som är bra och vad som kan förbättras. Elever uppskattar det och återkommer ofta till detta under våra samtal.

Alla klassrum har en projektor i taket som vi ser ofta används. På en lektion i musik där elever pratar om musikhistoria på 60-talet visar läraren Youtube-klipp på kända musikgrupper och använder sin egen spellista i mobilen. Elever lyssnar på hits från 60-talet och läraren kopplar ihop dåtidshistorien med musiken.

---

⁶ Eleverna kan ha tillgång till filer hemma och i klassrummet via säker "molnlagring" och säkerhetskopiering för foton, videoklipp, filer mm.

Vi tar del av material lärare lagt in i Google Drive, som både elever och föräldrar kan ta del av. Vi ser exempel på PP (Pedagogisk Planering) över arbetsområden, lektionsplaneringar med fotograferade anteckningar från lektioner och instruktioner till laborationer med mera. Elever vi frågar säger att det är bra för då kan de ta fram materialet och repetera hemma.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Eleverna har tillgång till två speciallärare, en specialpedagog och en lärare med högskoleutbildning i dyslexiproblematik. Respektive lärare tillhör ett eller två arbetslag, där de deltar på arbetslagsmöten. Läraren med fördjupning i dyslexifrågor, screenar och har uppföljningsarbete med berörda elever.

På skolan finns ett elevhälsoteam, EHT, som består av skolledning, speciallärare, skolpsykolog, skolkurator, skolsköterska och SYV. En gång per månad deltar skolläkaren vid mötena. Teamet träffas en gång i veckan.

Vi läser i ett dokument⁷ om de rutiner som gäller när elever inte når kunskapsmål i ett eller flera ämnen. Dessa elever följs upp regelbundet på EHT samt på arbetslagsmöten tills åtgärderna ger resultat och eleven når kunskapskravet. Vi deltar på ett EHT-möte. Elever som har åtgärder följs upp och nya elever tas upp till diskussion för att hitta lämpliga åtgärder som kan stötta eleven att nå kunskapskraven. Varannan vecka diskuterar arbetslagen elevhälsa och vid det tillfället deltar specialläraren. Vi besöker ett sådant möte och hör hur lärare diskuterar och utvärderar olika elevers möjlighet att uppnå kunskapskraven i olika ämnen.

I en annan handlingsplan läser vi att målsättningen för elevhälsoarbetet är att alla tillsammans inom skolan, i ord och handling, skapar förutsättningar för att alla elever ska ha möjlighet att utvecklas positivt efter egna förutsättningar och behov, såväl kognitiva som fysiskt, psykiskt och socialt. Vi ser i dokumentet att en tydlig ansvarsfördelning finns om vad rektor, handledare arbetslag, speciallärare och EHT ska göra. På EHT-mötet poängterar kurator denna ansvarsfördelning och menar att det gör elevhälsoarbetet effektivt. "Vi är duktiga på att fånga upp och hjälpa elever i behov av stöd" säger mötesdeltagare på EHT.

På Eklidens skola finns två mindre åldersblandade undervisningsgrupper. Undervisningen i dessa grupper baseras på individuella undervisningsplaner och stor vikt läggs vid elevens personlighetsutveckling (Eklidens hemsida). Den ena gruppen består av elever som behöver mer tid vid inläringen. Elever där läser enligt grundskolans kursplan och har samma mål men med individuellt anpassad studieplan. I den andra gruppen går elever med olika former av autism. De följer också grundskolans läroplan.

En av lärarna som undervisar i dessa grupper berättar att alla elever har ett individuellt schema. När det är möjligt integreras eleverna i den ordinarie undervisningen i såväl

---

⁷ Handlingsplan när elev inte utvecklas i riktning mot kunskapskraven för Ekliden skola 2014/2015

teoretiska som praktiska ämnen. Vi ser markeringar i schemat som visar hur elever följer undervisningen i olika klasser, i exempelvis NO, matematik, SO eller Idrott. Läraren berättar också att eleven då måste klara av att följa den ordinarie undervisningen utan extra stödinsatser. När vi är ute i klasserna och observerar ser vi att eleverna från de mindre grupperna deltar på samma villkor som alla andra elever. Vi noterar att eleverna ofta spelar bordtennis i glaskorridoren där alla elever möts.

Vi ser att elever som behöver extra stöd får detta på olika sätt. I matematik har arbetslagen organiserat undervisningen så att de som behöver stöd kan få det i en mindre grupp. En elev säger att det är bra då tempot inte är så högt och läraren berättar att elever kan gå i den mindre gruppen då de varit sjuka och kan få hjälp att ta igen. Vi närvarar vid en lektion som på schemat står som profiltid där elever får fördjupa sig i olika ämnen. När vi är där läser några elever i korridoren högt för varandra ur en skönlitterär bok där texten är anpassad för dem. Eleverna berättar att klassen har ett litteraturtema i svenska.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål än svenska

Cirka 15 procent av skolans elever är tvåspråkiga. Ingen elev har studiehandledning på modersmålet. Alla elever deltar i den vanliga svenskundervisningen men får också vid behov stöd av någon av de fyra lärarna med Svenska som andraspråkkompetens. En av dessa berättar att eleverna på lektionerna arbetar utifrån ordinarie uppgifter. Lärare med denna kompetens ingår inte i alla arbetslag. En gemensam handlingsplan för undervisningen i Svenska som andraspråk saknas.

Miljön som stöd för lärandet

Skolan ligger i direkt anslutning till Nacka Idrottshall, där alla elever har sina idrottslektioner. Där finns också en simhall och vid vårt besök där ska åk 7 simma, vilket de berättar att de gör någon gång per termin. Vi måste kunna simma en viss sträcka för att uppnå målen i åk 9, säger en elev som väntar på att lektionen ska börja. Fotbollsplaner med konstgräs respektive grus finns i skolans närhet.

Skolan är utrustad med fem NO-salar, en kemisal, en fysiksal, en biologisal och två kombisalar. För idrottsprofilens elever finns många möjligheter att i skolans närhet pröva på olika idrotter. Två hemkunsks- och två bildsalar finns i verksamheten liksom tre musiksalar rikligt utrustad med instrument. Varje arbetslag har ett eget hemvist i en egen del av skolbyggnaden. Eleverna har inga hemklassrum och salarna saknar i många fall utsmyckning och elevarbeten på väggarna. I entréhallen ser vi utställningar med elevarbeten från NO och bild.

Vi ser inget skräp i korridorer eller på skolgården. Elever städar både ute och inne berättar vaktmästaren, men vi hör att det inte sker så ofta. Skolan sopsorterar, säger vaktmästaren

vidare och berättar att en klass pantar alla burkar som läggs i en speciell tunna utanför cafeterian.

Skolvärdinnan och en fritidsledare ansvarar för caféet. Elever går gärna till Caféet och berättar för oss att det är "liv i skolan" särskilt i glaskorridoren.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Eleverna ordnar egen prao under vårterminen i 8:an. Studie- och yrkesvägvalsledaren gör en utvärdering i form av en digital enkät.

Skolan samarbetar med Mentor Sverige, en ideell organisation som stöds av stora företag. Representanter från ett företag är knutet till Ekliden. De kommer en lektion i veckan under fem veckor till elever i åk 8 och lär dem skriva CV, skriva jobbansökan och ger respons på texterna de skriver. Ett studiebesök på en arbetsplats inom en koncern avslutar samarbetet. Varje läsår skriver dessutom eleverna ett brev till sig själva där de beskriver sina styrkor, intressen och framtida drömmar. Breven får eleven när de slutar åk 9.

En kulturgrupp ansvarar för hur Nacka kommuns kulturcheck används av skolan. De träffas en gång i månaden. Vi hör att elever tar del av Diesilverkstadens utbud av skolbio och teater och gör museibesök. Kulturgruppen väljer vilka skolfilmer som passar respektive årskurs och tipsar lärare om hur upplevelsen kan bearbetas i klassrummet.

Elever, både flickor och pojkar, åker iväg och spelar fotbollsmatcher mot andra skolor. Under vår observation spelas innematcher, men elever vi talar med ser fram emot utesäsongen. Friluftsdagar förläggs ibland till Nyckelvikens naturområde och Hellasgården.

Bedömning i text

Undervisningen är i hög grad strukturerad och utgår från läroplanen.

Eleverna förstår i stor utsträckning syftet med aktiviteter i undervisningen, vilka förmågor de kan få möjlighet att utveckla och hur de ska få visa sina kunskaper.

Eleverna får i hög grad pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Eleverna får ibland möjligheter till ämnesövergripande arbete för att få överblick och sammanhang.

Eleverna ges i hög grad möjlighet att utvecklas så långt som möjligt.

Utforskande och kreativa arbetssätt förekommer i hög grad. Eleverna ges i stor utsträckning möjlighet att använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter.

Arbetsätt som stimulerar samarbete mellan eleverna i deras lärande och som stimulerar språk och kommunikationsutveckling förekommer i hög grad.

Användande av modern teknik som ett verktyg i lärprocessen förekommer i hög utsträckning.

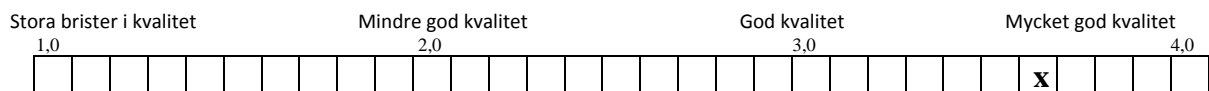
Det finns väl fungerande strategier och metoder för elever i behov av särskilt stöd och verksamheten anpassas i hög grad till dessa elever.

Verksamheten anpassas i hög grad för elever i med ett annat modersmål än svenska. Skolan saknar i viss mån gemensamma strategier för arbetet med elever med annat modersmål än svenska.

Lärandemiljön är till stor del stimulerande och mångsidig.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning förekommer i stor utsträckning i det pedagogiska arbetet och närområdets möjligheter tas i hög grad tillvara i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar och inflytande för det egna lärandet och över verksamheten

Vi hör att elever sällan är med och planerar innehåll och redovisningssätt på lektioner. En elev säger att läraren ofta valt redovisning efter den måluppfyllelse av förmågor läraren vill uppmärksamma. Ibland kan elever i samråd med läraren ändra tid för prov.

Elever i åk 8 har internprao, vilket innebär att de under en dag hjälper till i caféet och under lunchen i matsalen. Under vår observation är åttorna på Prao och vi ser ingenting av detta. Vi ser matrester och papper ligga kvar på och under borden i matsalen.

Vaktmästaren berättar att han tar hjälp av elever när så behövs och säger att de gärna hjälper till. En gång var fjortonde dag städar klasserna arbetslagets korridor, suddar bort blyertsklotter på väggarna och torkar av skåp. Han tillägger att eleverna oftast är rädda om sin skola och förstörelse äger sällan rum.

Alla elever har med sina lärplattor och annat material de behöver till lektionen. Lärare vi talar med säger att de förväntar sig detta och att det sällan är problem. Elever förklarar att många lärare lägger in lektionsplaneringar och klassens läx/provschema i en mapp i Google Drive, som delas med alla elever. Där kan de ta reda på vad som händer under dagen, säger de.

Lärare berättar att elever inför utvecklingssamtal två gånger per läsår skriver sin egen individuella utvecklingsplan i en för skolan gemensam mall. De beskriver sin kunskapsutveckling med hjälp av tre rubriker: Beskriv nuläget, vad vill jag uppnå? och hur ska jag nå dit? Vi ser en IUP där en elev beskrivit sin situation i olika ämnen och med hjälp av betygsmatriser, lärarens formativa kommentarer på inlämningsuppgifter och provresultat formulerar sina mål. En lärare säger att elever i hans arbetslag arbetar under en halv dag med sin IUP. Alla lärare i laget går vid detta tillfälle runt i klasserna och besvarar elevernas frågor. En elev säger att inför utvecklingssamtalet får vi förbereda oss, men läraren bestämmer vad vi pratar om och vi elever leder samtalet.

Demokratiska arbetsformer

Alla klasser ska ha klassråd på handledartid när det behövs läser vi på skolans hemsida. Elever i hälften av arbetslagen vi intervjuar säger att klassrådet äger rum cirka en gång i månaden medan andra arbetslag säger att de har haft ett klassråd på hela läsåret vilket lärare bekräftar. Frågeställningar från klassrådet protokollförs och två representanter från klassen tar med dem till arbetslagsrådets möte en gång per månad. Samma elever möter rektor tre gånger per läsår i ett elevrådsmöte. Vi läser i ett protokoll från elevrådsmöte med rektor att en mängd beslut fattats under flera rubriker såsom undervisning och miljö. Vi ser inte avtryck av detta arbete i skolan och elever känner inte till besluten som fattats.

Vi träffar elevrådsgruppen som berättar att klassråd, arbetslagsråd och elevråd har låg status på skolan, vilket bekräftas av andra elever på skolan. Det är svårt att få elever att ställa upp till val. Ingen vill vara ordförande eller sekreterare utan de turas om. "Att vara Friendsare är mer populärt för de gör mer aktiviteter och har jättekul", säger några i gruppen. När vi frågar hur de skulle vilja förbättra elevrådsarbetet svarar de att deras arbete borde uppmärksammas mer och tydliggöras med fasta tider för alla möten. De säger också att de vill få delta i olika aktiviteter. Vi ser inte någon information om elevrådet och deras arbete i skolan.

Elever vi talar med berättar att i åk 7 fick/får de som vill vara klassrådsrepresentant anmäla sig och därefter röstar klassen fram sina representanter. En elev säger besviket att när en i klassen slutade valde läraren ut en ersättare på egen hand och lyssnade inte på de som ville bli valda. Hon tillägger "Det är väl bara de snälla och duktiga eleverna som får vara med". Elever har svårt att säga vilken nytta elevrådet har på skolan.

Skolan har även ett matråd. Vi talar med en representant som säger att det inte är lätt att få gehör för nya önskemål.

Samverkan med föräldrar

Skolledningen träffar föräldrar på ett gemensamt föräldramöte för åk 7 i aug/sep och ett för åk 7 och 8 i feb/mars. Under hösten har åk 8 och åk 9 föräldramöte som leds av handledarna där också SYV deltar i åk 9.

Ett föräldraråd träffas två gånger per läsår. Rektor sammankallar och deltar tillsammans med biträdande rektor på dessa möten. Han säger att få föräldrar är intresserade att delta i rådet och att få kommer till mötena.

Föräldrar får ett innehållsrikt informationsbrev från rektor varje månad med bland annat tips på länkar och filmer som exempelvis handlar om kunskapskrav, kursplan och formativ bedömning. Föräldrar kontaktas också via e-post, information i SchoolSoft⁸, samt i telefon. Föräldrar kan använda SchoolSoft i sin kommunikation med skolan.

Bedömning i text

Elever ges i hög grad möjlighet att ta ansvar för sina egna handlingar/studier och miljön.

Elevens tankar, intressen och åsikter tas i relativt stor utsträckning tillvara i verksamheten.

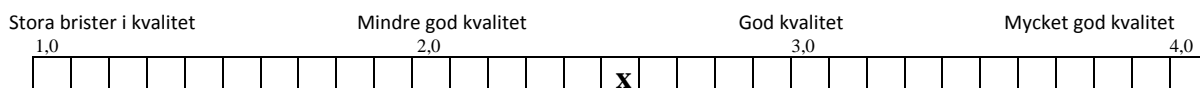
Elever ges till viss del möjlighet att påverka sin egen situation i skolan.

Elevens inflytande över planering, arbetssätt och innehåll av lektioner kan utvecklas. De vet inte hur de kan påverka utan förlitar sig helt på lärarens planering.

Formella forum för demokrati fungerar bristfälligt.

Föräldrar ges relativt stor möjlighet att i dialog med skolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten.

Bedömning enligt skala

⁸ SchoolSoft är ett webbaserat verktyg som stödjer elevernas kunskapsutveckling och som elever, vårdnadshavare och skolpersonal använder gemensamt.

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevernas slutbetyg i åk 9 på Eklidens skola läsåret 2013/14 har ett meritvärde på 246,1 enligt Skolverkets statistik (www.siris.skolverket.se). Flickor har något högre meritvärde 250,8 än pojkarna 239,6. Av alla elever uppnådde 90 procent kunskapskraven i alla ämnen.

Elevers kännedom om kunskapskraven

När vi frågar elever om kunskapsmål de arbetar mot och vilka förmågor de tränar, får vi olika svar utifrån hur frågan ställs. När vi frågar om kunskapsmål får vi tveksamma svar medan när vi ställer frågan utifrån vilka förmågor de tränar har eleverna mycket lättare att svara. I åk 9 ställer vi frågan hur de vet vilket betyg de kommer att få. Vanliga svar vi får är: ”Vi vet ju utifrån betygen i åttan”, ”Vi kan fråga läraren” och ”Vi får betygskriterier där några lärare förklarar, annars är det svårt”.

En utvärdering av matriserna i SchoolSoft har gjorts med eleverna vårterminen 2015 där en frågeställning var: ”Tycker du att markeringarna i SchoolSoft-matrisen gjort det lättare att förstå varför du fått det betyg du fått?”. Svaren från arbetslagen har stor variation. En majoritet av eleverna tycker dock att det blivit lättare, medan 15-30 procent tycker att matriserna inte varit till hjälp.

Elever i alla årskurser säger att de flesta lärarna tydliggör vilka förmågor de ska arbeta med och att de själva kan använda SchoolSoft, där alla kunskapsmålen finns. Många ser över vad de förväntas kunna inför ett prov, hör vi elever i åk 9 säga och en del säger att de får veta vad som krävs när inlämningsuppgiften ska göras. De flesta säger att läraren går igenom varför bedömningen av ett prov är som den är. Om något är osäkert frågar de sina lärare vad de ska förbättra för att uppnå högre mål.

På en lektion i engelska ber en elev läraren förklara hur och vad hon ska göra för att uppnå högre betyg. Läraren berättar och förklarar tydligt så eleven blir nöjd. Vi ser andra exempel på hur lärare använder sig av olika elevexempel för att förtydliga kunskapskraven exempelvis finns det kravnivåer i musik på skolans Youtubekanal⁹.

När vi besöker en praktisk- estetisk lektion sitter läraren med en elev och pratar betyg. När vi frågar om de känner till betygskriterierna svarar de jakande och pekar på papperskopior uppsatta på en skåpdörr och tillägger att läraren är tydlig med det. En annan lärare i ämnet berättar att alla elever skriver en arbetsdagbok, där de dokumenterar i bild och text vad de gjort. Läraren och eleven tittar tillsammans igenom vad som finns antecknat. Läraren

---

⁹ www.youtube.com/user/eklidemusik

förklarar att det är svårt att få eleverna förstå att vägen till det slutliga resultatet är viktigt och tillägger att det är ok att göra fel, man lär sig av det också.

På en lektion får elever i uppgift att konstruera tre matematikuppgifter om sannolikhet på A-, C- och E-nivån till ett fiktivt nationellt prov. Eleverna använder kunskapsmålen i ämnet och exempeluppgifter i sin lärobok, när de konstruerar frågorna. När vi talar med dem efteråt, säger de att det var en kul uppgift som fick dem att tänka efter lite extra.

Återkoppling på elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Kommentarer och bedömningar eleven får under läsåret finns att läsa i SchoolSoft, dit såväl föräldrar som elever har tillträde. Inför betygsättning markerar läraren elevens måluppfyllelse med färg i en betygsmatris för ämnet. Många elever tycker det är bra och att det förklarar betyget, men inte alla förstår vad matrisen visar.

När elever delat sina uppgifter i Google Drive med läraren får de en skriftlig respons på arbetet. Alla elever vi frågat uppskattar detta, för att de då får insikt i vad som är bra och vad de kan förbättra. En elev i åk 9 berättar att han en gång inte var överens med sin lärare om en bedömning. De gick då gemensamt igenom betygsmatrisen och eleven fick ett högre betyg. Andra elever i samma årskurs berättar om lärare som inte lyssnar när de vill veta hur de ska nå högre måluppfyllelse och säger att några aldrig pratar och förklarar kunskapsmålen utan bara säger "fortsätt kämpa!". Några elever vi samtalar med efterfrågar ett tydliggörande av kunskapsmålen från alla lärare.

Elevledda utvecklingssamtal, där eleven själv skriver sin IUP¹⁰, äger rum två gånger per läsår. Elever förbereder samtalet, på lektionstid med stöd av läraren, i hur kunskapsutvecklingen varit. I elevenkäten om matriser handlar två frågor om förbättringarna i matrisen hjälper eleven i arbetet med utvecklingssamtalet. Det blev ett positivt svar till frågorna från alla utom ett av arbetslagen som inte var lika positivt. Frågorna var:

1. Blev det lättare att skriva din IUP med hjälp av markeringarna i SchoolSoft-matrisen?
På denna fråga svarar 31-46 procent av eleverna i de olika arbetslagen att det blev lättare utom i ett arbetslag där 24 procent av eleverna svarade att det blev lättare.
2. Tycker du att din IUP hjälper dig att lyckas bättre i skolan?
På denna fråga svarade 51-69 procent av eleverna att IUP är en hjälp till att lyckas i skolarbetet och i ett arbetslag var svaret 26 procent.

Vi hör på ett möte att föräldrar kontaktas så snart en elev riskerar att inte nå kunskapsmålen och gemensamma strategier upprättas för att stötta eleven.

Skolans arbete för att säkra likvärdig och allsidig bedömning

---

¹⁰ Individuell UtvecklingsPlan

Nationella prov i ämnet svenska har denna termin rättats gemensamt för alla kommunala skolor i Nacka kommunhus. De muntliga delarna i svenska och matematik har schemalagts så att två lärare samarbetar vid minst ett tillfälle, vilket gör det möjligt att diskutera med en kollega om hur man själv bedömer.

Vi hör på ett arbetslagsmöte att tid är avsatt för gemensam rättning av nationella proven i matematik och NO. Lärare berättar att vid tveksamheter i rättningen diskuterar de tillsammans hur arbetet ska bedömas och att de ibland går vidare och frågar personal på Skolverket. En lärare berättar att skolan har en lärare som är med i PRIM¹¹-gruppen, vilket är en tillgång när vi har frågor vid rättning av proven. De nationella proven i SO rättas av alla SO-lärare på skolan, oavsett vilken årskurs de undervisar i. Lärare rättar inte sina egna elevers prov, säger en arbetslagsledare.

Bedömning i text

Eleverna har god kännedom om kunskapskraven i de olika ämnena.

Eleverna får i stor utsträckning öva på att bedöma sina egna resultat.

Föräldrar och elever ges mycket goda förutsättningar att få kännedom om elevens kunskapsutveckling.

De flesta lärarna ger eleverna i hög grad återkoppling på deras kunskapsutveckling. Framåtsyftande, individuell planering används till stora delar.

Att elevernas enkätsvar om förståelsen av kunskapskraven i matriserna i SchoolSoft varierar mellan arbetslagen behöver uppmärksammas och åtgärdas.

Skolan uppvisar i hög grad god kvalitet i det systematiska arbetet för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning.

Bedömning enligt skala

¹¹ PRIM-gruppen bildades 1984 och är en forskningsgrupp vars främsta fokus är bedömning av kunskap och kompetens. Ett av uppdragen är utveckling och konstruktion av ämnesproven i matematik för åk 9.

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Eklidens skola leds av rektor och två biträdande rektorer utifrån en tydlig ansvarsfördelning. De har fördelat elev- och personalansvar för olika arbetslag och personalgrupper. Rektor har förutom detta bland annat ansvar för ekonomi, kvalitetsarbete, dokumentation/information och föräldrarådet. Den ena biträdande rektorn har det övergripande ansvaret för elevhälsoarbetet och den andra har ansvar för de nationella proven och IT bland andra uppgifter. De har ett ledningsgruppsmöte varje vecka.

Skolan är indelad i sju arbetslag, där varje arbetslag ansvarar för sex klasser i åk 7-9. Varje arbetslag har en arbetslagsledare som leder en arbetslagskonferens en gång varje vecka. Måndagar inleds med olika möten för personalen, medan elever har sovmorgon. Skolan har nio förstelärare. De flesta av skolans handledare har ansvar för 10-15 elever i klass eller särskild undervisningsgrupp.

Vi ställer frågan till rektor vad som är särskilt bra med Eklidens skola och får följande svar: ”Vi har en bra trivsel på skolan och goda resultat med en hög lägstaniå.” Rektor säger också att det är viktigt att utveckla undervisningen genom bra fortbildning och en bra samverkan mellan lärarna och ha diskussioner med eleverna om bedömning och betyg.

På hemsidan har Eklidens skola formulerat sex mål:

- Arbeta för att tydliggöra skolans värdegrund
- Arbeta för att bibehålla tryggheten för eleverna i skolan
- Öka graden av likvärdig bedömning
- Alla elever ska ges möjlighet att nå minst E i samtliga ämnen
- Förstärka arbetet med hållbar utveckling inom alla sektorer
- Öka elevernas inflytande

När vi frågar lärare vem som är deras pedagogiska ledare svarar nästan alla att det är rektor, men några tillägger att det pedagogiska arbetet sköter vi själva i arbetslagen och därför ser arbetet i arbetslagen olika ut. ”Vi har olika förhållningssätt och olika kulturer i arbetslagen” säger flera lärare. Vi får veta av elever att rektor varje morgon går genom korridoren och hälsar god morgon och att han då och då syns i klassrummen. Rektor säger att han tycker att det är viktigt att vara nära verksamheten. Inför medarbetarsamtalet en gång om året besöker skolledningen lärarens lektion.

Rektor uttrycker en önskan att vilja utveckla undervisningen genom att det ska finnas en tanke

med varje lektion, bra feedback och mycket diskussioner om bedömning och betyg med eleverna.

Det systematiska kvalitetsarbetet

I olika dokument beskrivs kvalitetsarbetet i skolan.

Kvalitetsarbetet utgår från kvalitetsanalysen som skrivs av rektor i samverkan med övrig skollledning och arbetslagsledare. Föräldrar och elever medverkar inte i upprättandet av analysen.

I *Kvalitetsanalys 2013/2014, Eklidens skola* summeras det systematiska kvalitetsarbetet i en kvalitetsredovisning för olika verksamhetsmål. Denna redovisning är till största delen en analys av kundundersökningens resultat. Analys och utvecklingsförslag av pedagogisk karaktär saknas i skolans kvalitetsanalys.

Målområden som anges för läsåret 2014/2015 är:

- Vi ska utveckla mer samverkan med föräldrar, bland annat hur vi kan använda SchoolSoft mot föräldrarna.
- Vi strävar efter att behålla det höga meritvärdet från vårterminen 2014.
- Alla ska få gymnasiebehörighet.
- Alla grupper ska nå relativt sett goda resultat. Både flickor och pojkar, både elever med svensk bakgrund och elever med utländsk bakgrund och både elever med välutbildade föräldrar eller med föräldrar utan utbildning.

En *verksamhetsberättelse/kvalitetsanalys* skrivs utifrån årets kund- och medarbetarenkäter av respektive arbetslag på studiedagarna i slutet av läsåret. Några arbetslag berättar att de diskuterat fram fokusområden för kommande läsår i laget. Andra arbetslag säger att de inte har utarbetat pedagogiska mål för läsåret och tillägger att tydliga direktiv inte finns och att därför blir innehållet i arbetet olika. Ett arbetslag har som mål att öka arbetsron i en klass, minska stress för personalen medan ett annat att entusiasmera elever samt nå bättre resultat.

Eklidens skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett dokument med mål och metoder för skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Vi läser där att alla klasser ska diskutera innehållet under läsåret på handledartid. Klassen ska själv välja vilka delar de vill fokusera på. Vi hör att eleverna i de olika arbetslagen ägnar olika mycket tid åt det. Elevrådet har inte varit delaktigt i upprättandet av planen. Vi läser i likabehandlingsplanen att planen ska presenteras av skolledningen på första föräldramötet i åk 7 och i åk 8. När vi frågar rektor svarar han att planen endast tagits upp på föräldrarådet.

Kommunens kundundersökning 2014. I skolans årliga kvalitetsanalys finns redogörelser och analyser av resultaten. Rektor berättar för oss att arbetslagen har i uppdrag att diskutera

resultaten och komma med förslag till åtgärder. Vi kan se att kundundersökningen tas upp till diskussion på möten vi närvarar vid.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

I skolan finns en kompetensutvecklingsgrupp som leds av rektor. Gruppen tar beslut om vilken fortbildning som ska ske för samtliga på skolan. Innevarande läsår har fortbildning skett inom mattelyftet och ett erbjudande om föreläsning med James Nottingham.

Rektor berättar för oss att han inför framtiden tror att lärarna kan få bra fortbildning genom att utgå från litteratur och diskussioner om ett tema, exempelvis "Hur får vi pojkar att nå samma resultat som flickor?". Helst ska diskussionerna ledas av en samtalsledare, gärna en som kommer utifrån, fortsätter rektor. Han säger också att skolans nio förstelärare kommer att få en betydelsefull roll i kompetensutvecklingen. Rektor säger vidare att samverkan mellan lärare ökar deras lärande och ger bättre undervisning och att nästa läsår planeras kollegialt lärande, i vilket lektionsbesök hos varandra ingår. En elev vi intervjuar säger: "Det jag saknar mest i skolan är teman och ämnesövergripande arbete".

Andra fortbildningsinsatser som planeras är att öka lärarnas kännedom om hur skolan ligger till i olika ämnen i jämförelse med andra skolor, att få diskussioner om ett språkutvecklande arbetssätt, att diskutera formativ bedömning och hur den moderna tekniken ska användas i undervisningen.

För olika former av personlig kompetensutveckling tas gemensamma beslut om i arbetslagen, som har en budget för detta. Om medel saknas för en extra viktig fortbildning händer det att rektor skjuter till pengar berättar en lärare.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Biträdande rektor, med särskilt ansvar för elevhälsoarbetet, kontakter alla avlämnande skolor med elever i åk 6 för dialog och överlämnande av information om eleverna, till exempel elevens resultat vid nationella prov och språkvalsinfo. För elever i behov av särskilt stöd sker en diskussion om eventuella behov, som till exempel att få gå i mindre undervisningsgrupper. Under vår observation ser vi biträdande rektor och speciallärare gå iväg till ett överlämningsmöte i närliggande skola.

I maj besöker de blivande eleverna Eklidens skola där de välkomnas av skolan och får möta handledare och kamratstödjare i olika aktiviteter. När elever börjar i åk 7 gör de ett DLS¹²-test och diagnoser i matematik och engelska.

---

¹² Diagnostiskt material för analys av läs- och skrivförmåga

Skolan har två SYV(studie- och yrkesvägvalsledare). De genomför lektioner i alla årskurser med information om gymnasiet och övning i självkännedom med syfte att väcka elevens intresse inför framtida val. SYV träffar eleverna i åk 9 för gruppsamtal och vid önskemål träffar de eleven enskilt och har information för föräldrar. Skolans 9:or besöker Gymnasiemässan. SYV ansvarar för att information om stödbehov ges till mottagande gymnasieskola om elev och föräldrar önskar det.

Bedömning i text

Rektor har till stora delar kännedom om verksamhetens pedagogiska kvalitet. Han tar till stora delar ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. Olikheterna i arbetslagens tillvägagångssätt i arbetet med verksamhetsplan/arbetsplan för läsåret bör dock uppmärksammas för att få ett relevant kvalitetsarbete med gemensamma pedagogiska verksamhetsmål.

Rektor arbetar till stora delar för att utveckla verksamheten tillsammans med ledningsgruppen och har en idé om hur den pedagogiska verksamheten ska stärkas i framtiden.

Personal och elever medverkar till viss del genom analyser av enkätsvar i det systematiska kvalitetsarbetet.

Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i relativt hög grad.

Bedömning enligt skala

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Observationsår: *Förbättringsområden i tidigare rapport:*

Nuläge:

2008	Likvärdig bedömning	Förbättringsområdet har åtgärdats
2008	Elev- och föräldrainflytande i	Kvarstår

	övergripande frågor	
2008	Samverkan <i>mellan</i> arbetslagen och <i>inom</i> arbetslagen	Samverkan mellan arbetslagen kvarstår som förbättringsområde

REFERENSER

ABC för Eklidens skola 2014/2015
Arbete med skolans handlingsplaner, Eklidens skola 2014-12-03
Arbetsbeskrivning handledare, 2014-08-08
Arbetsplan för studie- och yrkesvägledning,
Dokumentationer: Ett antal PP från olika årskurser, Laborationer : 4 dokument om laborationer som genomförts av elever, lektionsanteckningar : Lab 1, pass 2. 4 och 4
Eklidens skola, Kundundersökning 2015, Pilen marknadsundersökningar mars 2015
Eklidens plan mot diskriminering och kränkande behandling, läsåret 2014/2015
Enkätresultat för elever i åk 9 i Eklidens skola i Nacka kommun hösten 2014,
Skolinspektionen Facit till "Finalen"
Facit till Testa dig själv
Handlingsplan när elev inte utvecklas i riktning mot kunskapskraven. Eklidens skola 2014/15
Handlingsplan för elevhälsoarbetet på Eklidens skola lå 2014/2015
Hemsida <http://www.ekliden.nacka.se>
I Google Drive till föräldrar och elever: LPP för område elektricitet, Ekliden 2015, Hur kan det lysa, snurra och rulla?
Information från skolledningen november 2014, december 2014, februari 2015, mars 2015 IT-plan 2013-2014
Kalendarium läsåret 14/15
Kvalitetsanalys, Läsåret 2013-2014, Eklidens skola, Nacka kommun
Lektionsinnehåll, en planering för åk 7 Elektricitet vt 15
Lgr 11, Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet
Läsårsplan för Eklidens skolas SYV-verksamhet läsår 1415
Mötesprotokoll m-laget 25 mars 2015
Protokoll lagrådsmöte med rektor 2015 03 03
Scheman
Schoolsoft
Skapelseprojekt, ett samarbete mellan ämnena Bild, Biologi, Religion och Svenska
Skolans dokument på Google Drive
Studie- och yrkesvägledning Eklidens skola åk 7-9 läsår 1415
Styr-och reglerteknik. Mot en hållbar utveckling,9M Eklidens skola Vt2015
Trivselregler, läsåret 2014/2015
Våga Visa, Bedömningsmatris Grundskola, Grundsärskola, Förskoleklass och Fritidshem
20140612
Våga Visa, metodbok för observationer 2014
Våga Visa, frågebank vid observation på skola 2014-06-12
Våga Visa, Observationsrapport, Eklidens skola, Nacka kommun vecka 42 och 43 2008

Kommentar från Eklidens ledning till observationsrapporten

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Arbetslagen har tagit del av rapporten, dels presenterad av rektor för hela skolan och dels som underlag och referensmaterial för arbetet med kvalitetsanalysen i arbetslagen.

Kommentar till observationens resultat

I stort ser vi att rapporten har hamnat rätt beträffande styrkor och utvecklingsområden. Några utvecklingsområden håller vi inte helt med om.

Ett av dessa är mer tematiska arbetssätt för att öka samverkan mellan arbetslagen. Ekliden har mycket som görs gemensamt mellan arbetslagen. Förra året hade vi bland annat dessa aktiviteter: Friendsinformation, ANDT-dag, trygghetseftermiddag, jobbmentor, kulturvecka, idrottsdagar, novelltävling, deltagande i Stockholms Skol-IF med elever från alla klasser, författarbesök och skolbio. Vi kan dock utveckla ämnesövergripande teman inom arbetslagen. Vi håller inte heller med om att *"Lärarna behöver hitta metoder att förstärka elevers inflytande över planering, arbetssätt och innehåll."* Ekliden har samma resultat på denna fråga i kundundersökningen som medeltalet i Nacka och vi ser det inte som ett stort utvecklingsområde.

Förbättringsområden i observationsrapporten

De områden jag som rektor främst ser ett utvecklingsbehov utifrån rapporten är det elevdemokratiska arbetet på skolan samt ännu tydligare arbetsgång för kvalitetsarbetet. I samband med det har alla arbetslag skrivit en kvalitetsanalys utifrån samma mall. En del i detta är att utifrån deras analyser välja fokusområden för läsåret.

Övrigt

Rubriken rektors ansvar behöver enligt mig tänkas igenom inom Våga Visa. Nu ligger ledning av det pedagogiska arbetet, kvalitetsarbete, kompetensutveckling och samverkan och övergångar under rektors ansvar i Våga Visa. Varför finns inte likvärdig bedömning, föräldrasamverkan, elevinflytande, resursfördelning, särskilt stöd, ämnesövergripande arbetsområden? Alla dessa områden och många fler återfinns under rubriken Rektors ansvar i LGR11.

Det saknas helt analys av SYV-arbetet på skolan i rapporten.

"I Kvalitetsanalys 2013/2014, Eklidens skola summeras det systematiska kvalitetsarbetet i en kvalitetsredovisning för olika verksamhetsmål. Denna redovisning är till största delen en analys av kundundersökningens resultat. Analys och utvecklingsförslag av pedagogisk karaktär saknas i skolans kvalitetsanalys." (Sid 24). Jag anser att detta är en felaktig tolkning

av Eklidens kvalitetsanalys. Analysen är skriven utifrån nyckeltalen i den utbildningspolitiska strategin i Nacka. Det finns en analys av resultat beträffande meritvärde, gymnasiebehörighet, skillnader mellan pojkar flickor, elever med svensk respektive utländsk bakgrund samt med elever från hem med föräldrar med olika akademisk bakgrund. Mål och nyckeltalen täcker väl in det mesta underlaget för en kvalitetsanalys och borde användas av fler skolor.

Ett syfte med observationerna är att observatörerna tar med sig den kunskap de får under observationen till sin egen arbetsplats. Av våra tre observatörer var det bara en som fortfarande arbetar som lärare, de övriga två var pensionerade och fortsatte med observationer som pensionärer. En förbättring är att engagera verksamma personer inom skolan som observatörer.

Nacka 15 07 10

Mats Strandler, rektor

